

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In Qvo Genuina sententia S. Avgvstini de humanæ naturæ stantis, lapsæ,
puræ statu & viribus eruitur & explicatur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

12. Ecclesiae de Pelag. victoria esset vana, imo fallax, & falsa nisi ista
Aug. sententia fuerit vera.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13673

CAPVT XII.

Ecclesiæ de Pelagianis victoria esset vana, imo fallax,
& falsa, nisi ista Augustini sententia
fuerit vera.

NON enim solius Augustini, sed Ecclesiæ totius causa in ista cum Pelagianis contentione versatur. Ipse enim solus à Milevitano Concilio universo Pelagianæ factioni objectus est ut licet istam, qua prima Christianæ religionis fundamenta quatiuntur, suâ eruditione dirimeret, totâ Ecclesiâ non solum applaudente, sed etiam ita silente, ut quemadmodum lucente Sole sidera disparent, ita ab illo die usque ad mortem ejus nemo Catholicorum inventus fuerit, qui tanto viro cum Pelagianis luctante sibi in aciem procedendum, illo scribente sibi vel calamum stringendum duxerit. Ipse Hieronymus, qui paulo antè aduersus Pelagianos

aliquid elaborauerat. illius operibus cõspectis usque ad mortem contra illos obmutuit. Sixtus Presbyter, qui aliquid scripsit, non tam Ecclesiæ doctrinam, quàm seipsum à calumnia tueri coactus fuit. Viderunt hoc, & acerbissime doluerunt Pelagiani. Vnde, ista Iuliani aduersus Augustinum dictæ, quibus nunc illum unum dicebat egressum, qui in se summani *Lib. 3. cont. Iul. c. 1.* præsens sitam, quo scilicet inter eos de concupiscentia peccati traductrice certabatur, optaret intelligi: nunc illum esse, qui causam istam contra *Lib. 2. c. ult.* illos, unum pro omnibus, agere polliceretur: nunc cum sui certaminis singularis obtutum: nunc Virgilianis versibus utus; *Lib. 6. c. 8.*

Oblato, inquit, placuit componi fœdere bellum

Ibid.

ut pugnas omnium contentio nostra dirimeret. Quæ A quamvis à se repelleret Augustini modestia, veri tamen aliquid continuisse, ex Actis illius temporis manifestum est. Hinc enim & Prosper dicit: Excessisse pro universis membris corporis Christi vigilantissimam industriam ejus, & aduersus hereticarum doctrinarum insidias veritatis virtute pugnasse: omnium denique satisfactionem providente hoc presentis seculo Dei gratiâ, in charitatis eius & scientiæ rigore sperasse. Quod si Augustinus Ecclesiæ causam sibi commissam agens, tam ineptè delira verit, ut non leviter & per transennam indicando, sed tot tantisque scriptis voluminibus ex professo docendo, tam absurdam, & non ferendam, ut recentiores volunt, sententiam propugnauerit, non est Ecclesiæ magnopere de tali victoria gratulandum. Non enim sponi sui veritate, sed adulteri falsitate dimicavit: longèque verius est victa, quàm vicit. Quidam igitur pugna cum Pelagianis instauratur, cum eis causa negati peccati originalis superstiti integerrima? Omnia quippe argumenta Iuliani Pelagianæ Heresis architecti, quibus impossibile afferebat esse peccati originalis transitum, & verò impossibile esse sine concupiscentiæ subsidio, satis apertè fatebatur Augustinus, insoluta manent, neq; à se solvi posse, per os pugilis ac defensoris à se delecti, Ecclesiæ confitetur. Quod, quamvis ex ijs quæ jam dicta sunt, utcumque colligi possit, non tamen erit abs re paulo accuratius ostendere.

Pelagiani cum intelligerent ruinam dogmatis sui, quo gratiam Christi ad bene vivendum negabant esse necessariam, ab originali peccati transitu pendere, omnes vires eò converterunt, ut peccatum istud, quo naturæ vires Catholici dicebant viciatas & infirmatas esse, subverterent. Cum verò certissimum il-

lud Philosophiæ principium esse scirent, nihil vitij in effectu esse posse, quod non in causa præcelleret, quemadmodum & omnium Theologorum Schola, S. Thoma præeunte, proficitur, contentiosissime conclamauerunt, etiam si peccasset Adam, ipso tamen peccato illo, sive in posteris baptizatis, sive in ipso jam olim Capite deleto, nihil omnino præsertim in sanctis conjugibus superesse, quo peccatum in prolem generando transfunderent. Adamantinis igitur vinculis afferebant lequi, conjuges naturali illâ commixtione sexuum causam esse peccati; atque ita damnari nuptias seu conjugium, & consequenter Deum conjugij autorem; vel certè diabolum esse conjugij & commixtionis auctorem, ex qua peccata nascerentur. Hanc machinam Pelagianam ut Ecclesiâ vel pro Ecclesiâ Augustinus everteret, totam causam peccati originalis ab illo principio religavit, quod in commixtione conjugum duo consideranda sint, commixtionem & pudorem ejus, nuptias quibus legitime junguntur conjuges, & concupiscentiam carnis, qua stimulante junguntur: illud esse bonum, hoc malum; illius Deum, hujus diabolum autorem; illo naturam, hoc peccata propagari. Nam cum statim initio libri primi de nuptijs & concupiscentia scopum descriptionis istius, ut jam jam vidimus, prætulisset, post operosam nuptiarum atque libidinis discretionem, tandem ad rem veniens: *Lib. 1. de bona illa nuptialia, unde ab eis potuerit peccatum in nupt. c. 21. & 22.* parvulos propagari: respondebit nobis operatio propaganda prelis: Ego in paradiso magis felix essem, si peccatum non fuisset admissum &c. Respondebit pudicitia fides: si peccatum non fuisset, quid me in paradiso feliciter esse potuisset ubi nec stimularer mea, nec aliter me libido tereret? Respondebit etiâ coniubij sacramentum: de me ante peccatum dictum est in paradiso: Relinquet homo

homo patrem &c. Quid horum est in nuptijs, unde peccati vinculum transiret in posterum? Nempe nihil. Et certe his tribus bonis perfecte se habere bonitas nuptiarum, quibus bonis etiam nunc bona sunt nuptia. Porro autem si interrogetur illa carnis concupiscentia, qua pudenda facta sunt, que prius pudenda non fuerant, nonne respondebit, se in membris hominis esse post peccatum exisse? Et tandem concludens adiecit: *Ude omnino concupiscentia carnis &c. profecto peccati vinculum generatione traject in posterum.* Et libro secundo de nuptijs interrogat Iulianus Augustinum, quid suum diabolus cognoscat in sexibus, per quod fructum eorum jure possideat, an diversitatem sexuum, an commixtionem, an ipsam fecunditatem?

*L. 2. de
nup. c. 5.*

Respondet ei Augustinus: *Nihil horum: quia hec omnia ex Deo. Sed iste in his omnibus noluit nominare concupiscentiam carnis, que non est a parte, sed ex mundo est, cuius mundi princeps dicitur esse diabolus. Hanc iste voluit nominare in his omnibus, que commemoravit, naturarum bonis; de qua etiam nuptia confunduntur, que de his bonis omnibus gloriatur. Et inferius cum Iulianus intorsisset illud Pelagianorum telum: prorsus si malum de nuptijs trahitur, accusari possunt, excusari non possunt; & in diaboli jure opus earum fructumque constituit: quia omnis causa mali expers boni est; respondet consueto more Augustinus: Nuptia instituta sunt causa generandi, non peccandi &c. peccatum autem, quod inde a nascentibus trahitur, non ad nuptias pertinet, sed ad malum quod accidit hominibus, quorum coniunctione sunt nuptia. Et libro tertio contra Iulianum: Nec malum illud inde idem trahitur, quia bona sunt nuptia, sed quia in bonis earum est etiam usus mali, scilicet concupiscentie. Et apertius paulo superius: Si enim nuptiarum bonum non esset nisi bonus usus boni, tunc mirandum esset, quomodo inde traheretur malum: cum verò sit bonum nuptiarum bonus usus mali, quid mirum si de ipso malo, quo bene utitur bonitas nuptiarum, trahitur malum, quod est originale peccatum?*

L. 2. c. 26.

Et in libris operis imperfecti latissimè, & instantissimè, & sepius probat Iulianus, nuptias, aut commixtionem sexuum, aut parentes, aut filios, aut semina, aut gigni, aut nasci esse damnanda, si inde peccata proferantur: semper autem idem respondet Augustinus: vitia scilicet à naturis esse discernenda. *Semina Deus instituit: sed qui possunt in natura vitata bonum eius à malo eius ita discernere, ut neque putent naturam malam esse, neque vitium naturam esse, ipsi possunt discernere &c.* Et rursus in eodem loco:

L. 2. c. 23.

Nec gignere, nec nasci malum est, quod pertinet ad institutionem Dei. Verumque sine pudenda libidine

L. 2. c. 23.

*potest in paradiso fieri, si nemo peccasset &c. Ecce de qua trahitur originale peccatum. Ista Iulianus argumenta adversus Ecclesiam; istam Augustinus solutionem adversus ejus argumenta sexcenties repetit: nec in omnibus scriptis ejus, aut eorum qui Pelagianos isto saculo debellarunt, vel debellatos postea protriverunt, alterius solutionis est vestigium. Nam nec aliam esse posse, si libido tollatur, satis perspicue indicat, quando dicit: *Stupratorum bonum non esset nisi bonus usus boni, tunc mirandum esset, quomodo inde traheretur malum: Nunc verò quid mirum si &c.* quali diceret, in illo casu Iuliani argumenta suum habitura pondus & locum, ut necesse esset aliquod eorum bonorum quæ Deus instituit, sive commixtionem, sive semina, sive aliud quippiam, quod generationi interponitur, esse culpandum. Nunc verò satis intervenire mali, dum concupiscentia intervenit, ex qua proles peccatum trahat. Hæc igitur doctrinâ Pelagiana hæresis victa est; hæc sententiâ de concupiscentia carnis peccatum propagante Ecclesia triumphavit. Quæ si non tantum falsa est, sed ita falsa ut non ferenda sit, profectò nec ferenda est illa victoria, qua hæresis subjugata est. Quod quantum inferat Ecclesiæ contumeliam, quis non videt?*

L. 2. c. 26.

Et sanè quis intelligat, si nihil penitus, sive peccati, sive vitij in parentum animabus aut carnibus hæreat, sed ita puri sint, sicut à Deo instituti sunt, inde quidquam contagij in proles posse transire nisi qui Deum potius ejus causam, quàm homines constituere velit? Sicut enim impossibile est, ut defectus aliquis corporis à parentibus in filios generando fundatur, nisi defectuosum aliquid in aliquo generationis principio antecedit: ita multo magis impossibile est, ut defectus animæ, qui peccatum est, in prolem à parente transeat, nisi similis vitiositas in generante reperiri queat, unde culpa propagetur. Nam pactum hæc affingere, non est aliud quàm purgare parentes, & culpam Deum qui peccatores propriâ voluntate constituat. Hinc est, quòd nec Augustino, nec ulli veterum usque ad tempora Scholasticorum, ullius pacti in mentem venerit: cum tamen & facillimum sit & cuius obivium, & ad mendandum angustij tantis peridoneum: nisi eadem facilitate, qua sine Scripturarum, sine traditionis auctoritate, solâ humanâ solertiâ excogitatum est, solo ejus contemptu ab hæreticis posset explodi.

L. 2. c. 250.

*potest in paradiso fieri, si nemo peccasset &c. Ecce de qua trahitur originale peccatum. Ista Iulianus argumenta adversus Ecclesiam; istam Augustinus solutionem adversus ejus argumenta sexcenties repetit: nec in omnibus scriptis ejus, aut eorum qui Pelagianos isto saculo debellarunt, vel debellatos postea protriverunt, alterius solutionis est vestigium. Nam nec aliam esse posse, si libido tollatur, satis perspicue indicat, quando dicit: *Stupratorum bonum non esset nisi bonus usus boni, tunc mirandum esset, quomodo inde traheretur malum: Nunc verò quid mirum si &c.* quali diceret, in illo casu Iuliani argumenta suum habitura pondus & locum, ut necesse esset aliquod eorum bonorum quæ Deus instituit, sive commixtionem, sive semina, sive aliud quippiam, quod generationi interponitur, esse culpandum. Nunc verò satis intervenire mali, dum concupiscentia intervenit, ex qua proles peccatum trahat. Hæc igitur doctrinâ Pelagiana hæresis victa est; hæc sententiâ de concupiscentia carnis peccatum propagante Ecclesia triumphavit. Quæ si non tantum falsa est, sed ita falsa ut non ferenda sit, profectò nec ferenda est illa victoria, qua hæresis subjugata est. Quod quantum inferat Ecclesiæ contumeliam, quis non videt?*